

lag-alapozások kerülni fognak. Összesen 42, minimálisan 1,2–1,5 m széles kutatószelvényt nyitottunk a tervezett alapozások helyén, így kb. 250–260 m²-t vizsgáltunk át. A várakozásnak megfelelően, a lelőhelynek ez a része igen ritka, összesen három objektum került a szelvényekbe. Ezek közül leletanyagot a 2. és 3. sz. gödörben találtunk, mindkettőben római korit. A 2. sz. gödör bizonytalan körvonalú, lapos aljú, sekély. A leletanyag homokkal és apró kavicsal soványított nagyobb edény töredékei. A 3. objektum erősen faszenes betöltésében homokkal és apró kavicsal soványított seprűdíszes edény oldaltöredékeit, egy palackszerű edény peremtöredékét, és egy sárgára égetett, jól iszapolt fazék nagyobb oldaltöredékét találtuk.

Munkatárs: Bajzik Annamária régésztechnikus.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

143. Gyirmót, Eperföldek

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Á

2007. november 19–23. között leletmentést végeztünk a 83. sz. úttól É-ra épülő autómósa területén. A lelőhely a 2006-ban kutatott Ménfőcsanak, Eperföldek lelőhellyel összefügg, attól csak egy aszfaltút választja el. Pontos helye az egykori szennyvíztisztító teleptől közvetlenül D-re, a gyirmóti Tavirózsa utca új építésű házeitől DNy-ra található.

Mintegy 1100 m²-nyi területet humuszoltak le, ebből 500 m² volt kutatható, mivel a maradék felületen a talajvíz az objektumok jelentkezési szintje fölött állt. A feltárt 24 objektumból kettő tartalmazott leletanyagot (Árpád-kori cserepek). Elsősorban árkok, egy objektum talán földbe mélyített ház (egy kis rész volt csak feltárható) ill. egymásba ázott gödrök. A terület viszonylag mély fekvésű, ezért valószínű, hogy a középkorban is csak mezőgazdasági funkciója lehetett. A humuszoláskor előkerült római kori cserepek a talajvíz borította, fel nem tárható objektumok tetején feküdtek, így nem kizárt, hogy római kori településjelenségekkel is számolhatunk.

MOLNÁR ATTILA

144. Győr, Batthyány tér 4.

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Á, Tő

2007. január végén régészeti szakfelügyeletet biztosítottunk a 6591 hrsz. alatti építkezéshez. A szomszédos lakóházak alaperősítő munkái során a telek É-i felében a török kori vár árkat regisztráltuk, a D-i felében viszont római sírok kerültek elő. Ezt követően 2007. február 19. és március 12. között a munkálatokat leállítottuk, és a telek D-i felében elvégeztük a teljes területre kiterjedő megelőző feltárást. A legkorábbi időszakból, a Kr. u. 2. századból 3 kutat, 6 római sírt vagy annak maradványát tártuk fel. A késő római csontvázas sírok közül kettőben üvegpoharat, egyben 2 bronz- és 1 csont karperecet, egy téglasírban pedig ép, csavart bordázatú üvegcorsót találtunk. A római korhoz tartozik még egy kisebb árok.

A terület további részén Árpád-kori településréteget és jelenségeket dokumentáltunk. Árkok, gödrök kerültek elő, illetve 5 kemence, amely közül 1 kővel kirakott lehetett, kettőnek pedig a felmenő falai is szépen álltak.

A feltárást a török kori várak határolta le, amely hirtelen lejtéssel indult. A megmaradt régészeti objektumok valószínűleg a török kori várakrendszerben levő DK-i elővédmű területére estek, ezért nem pusztította el őket a későbbi várak.

Munkatárs: Semperger Zoltán technikus.

BÍRÓ SZILVIA

145. Győr-Győrszentiván határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, B, Ró, Á

2007. áprilisban helyszíni szemlét tartottam a település határában, a tervezett szélerőműpark által érintett területeken.

Első-osztály II.: A G 14 szélturbina helyétől a vasútvonalig terjedő területen, az itt húzódó határmezsgye mentén számos kerámiatöredéket találtam. A leletek legnagyobb része Árpád-kori (egy bográcsperem is előkerült), amelyek mellett néhány atipikus őskori cserép, és pár darab apró római töredék hevert a felszínen. A felszíni telepnyom kiterjedésének meghatározását a poros felszín nagyban megnehezítette, K felé a bokros mezsgyén túl pedig a virágzó repce akadályozta a munkát. Valószínű, hogy a lelőhely összefügg a repcetáblán túl elhelyezkedő Első-osztály III. lelőhellyel.

Első-osztály III.: A G 15 szélkerék helyén és attól ÉÉNy-ra a vasútig terjedő területen változó intenzitással őskori (késő bronzkori) és Árpád-kori cseréptöredékek heverték a felszínen. A leletanyag a legnagyobb sűrűségben a telepnyom ÉNy-i részén, a vágányok közelében jelentkezett. A lelőhely É-i széle a vasútvonal, Ny-i határa az itt elterülő repcetábla miatt bizonytalan. Valószínű, hogy elsősorban NyÉNy felé folytatódik, ahol egy kisebb, de markáns domb emelkedik.

Első-osztály IV.: A G 13 jelű szélturbina közelében, a Tiborháza felé vezető úttól D-re rögtön az út mellett előkerült néhány Árpád-kori cseréptöredék. Dél felé haladva az itt húzódó mezsgye mentén további leletek kerültek elő, melyek között már nem csak Árpád-koriak, hanem néhány őskori és római kori töredék is akadt. A római és őskori edénytöredékek a lelőhely DDK-i részén jelentkeztek, ott, ahol a középkori darabok már fogyóban voltak. A lelőhely K-i irányú kiterjedését a szomszédos táblát borító magas repce miatt nem lehetett megállapítani.

Másod-osztály I.: Győrszentivántól DNy-ra, a vasút és a 81. sz. főút között a G 20 jelű szélerőmű körül egy körülbelül 200 m hosszú és 100 m széles foltban Losonczy Máté korábban római kori kerámiatöredékeket gyűjtött. A lelőhely egy D-i irányban erőteljesen emelkedő domb lábánál, illetve lejtőjén található. A helyszíni szemle során a mindent elborító pornak köszönhetően a területen csak szórványosan találtam római edénytöredékeket.

Másod-osztály V.: Az iménti lelőhelytől Ny-ra, mintegy 150–200 méterre kisebb, kb. 15–20 m nagyságú foltban két teguladarab és néhány római kerámiatöredék hevert a felszínen. További leletanyagra a legtüzesebb vizsgálattal sem bukkantam. A lelőhely kiterjedésére és jellegére kedvezőbb terepbejárási körülmények között lehetne fényt deríteni. A leletkoncentráció feltehetően kapcsolatban van, s talán össze is függ a nem messze fekvő Másod-osztály I. lelőhellyel.

Másod-osztály II.: A G 10 szélerőmű egy a környezétekből markánsan kiemelkedő, ÉNy–DK-i csapásirányú domb K-i peremén, lejtős részén található. A területen 2–3 darab római kori, valamint néhány újkori cseréptöredéket találtam. Megjegyzendő, hogy – főként a domb magasabb részén – nagyszámú kavics jelentkezett a felszínen.

Másod-osztály III.: A G 10 és a G 16 szélerőműtől É-ra, az itt húzódó földút két oldalán a felszínen sűrűn jelentkeztek római kerámiatöredékek: jórészt szürke házikerámia töredékei, valamint néhány vörös festésű táltöredék, és terra sigillata. Ugyanitt nagyszámú tegula-, és imbrextöredék, továbbá terméskődarabok is hevernek a szántásban. Találtam még több állatcsontot, és egy erősen korrodált vasdarabot is. A leletanyag jellege és intenzitása alapján római villaépület maradványairól lehet szó. A lelőhely legintenzívebb része egy kisebb kidomborodás területére esik. A téglá-, és kötőredékek mintegy 120×150 m nagyságú területen szóródtak, de kerámia ezen a részen kívül is került elő.

Másod-osztály IV.: A G 11 torony közelében egy terra sigillata és egy másik római kerámiatöredék került elő, egymástól kb. 40–50 m távolságra. Nehéz eldönteni, hogy pusztán csak szórványleletekről van szó, vagy pedig települési maradványokat rejt a föld. Megjegyzendő, hogy a területen röviddel a helyszíni szemle előtt talajlazítást végeztek, a frissen forgatott, poros talajfelszín erősen akadályozta a leletészlelést.

TAKÁCS KÁROLY

146. Győr, Királyszek utca 31.

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró?, Kk

2007. július 5–12. között próbafeltárást végeztünk a telken (hrs.: 09/1), beruházást megelőzően. A leendő épület helyén 5 db 2 m széles, 50 m hosszú kutatóárkot húztunk párhuzamosan a Ménfőcsanak felé vezető műúttal. A kutatóárkok 60–100 cm mély alján a régészeti jelenségek csupán elszórtan jelentkeztek. A kutatóárkokat meghosszabbítottuk a parkoló területén további 60–70 méterrel, itt már kevesebb jelenséget találtunk, valamint egy újkori feltöltődött vizesárkot.

A lehumuszolt terület alatt 15 gödröt, 2 árkot tártunk fel, melyek 6–7 méterre egymástól párhuzamosan futottak, metszetük V alakú volt. Leletanyag nem került elő belőlük. Jellegükből adódóan egy római út két oldalán futó vízvezető árokról lehet szó. A gödrök közül egyből került elő egy késő középkori oldaltöredék, egy másiktól pedig állatcsont. A többi objektumban nem találtunk leletanyagot.

NAGY ANDREA

147. Győr, Mákos-dűlő

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, Ró, Á, Ú

2007. decemberben helyszíni szemlét tartottam Győr külterületén az 1. sz. főút melletti tervezett idegenforgalmi területen. A fejlesztési terület középső része jól érzékelhetően kimagasodik környezetéből. A kiemelkedésen régészeti leletanyag jelentkezett: legnagyobb számban őskori cserépanyagot (zömmel atipikus oldaltöredékeket) gyűjtöttem. Emellett elszórtan római kori és Árpád-kori kerámiatöredékek is kerültek elő; utóbbiak között említést érdemel egy bográcsperem és egy rádlidíszes töredék. Megemlítendő, hogy az őskori anyag nagyjából a lelőhely K-i, míg az Árpád-kori inkább a Ny-i részén jelentkezett. A kiemelkedés K-i szélén kisebb foltban több salakdarabot gyűjtöttem, melyek talán újkoriak lehetnek (a területen néhány újkori cserép is előkerült).

TAKÁCS KÁROLY

148. Győr-Ménfőcsanak, bevásárlóközpont

(Győr-Moson-Sopron megye) B, Ró, N

25472/11 hrsz.: 2007. április 10–25. között végeztük az ingatlanon a megelőző feltárást. A területet 1995–96-ban már kutatóárkokkal vizsgálták, most mintegy 2900 m²-en dolgoztunk. A területen a Savaria–Arrabona római útvonal haladt keresztül, ennek nagy része a már feltárt területre esett. Valószínűleg az úthoz tartozó árokrendszereket tártunk fel és két É-i irányba futó vízvezető vagy telekhatároló árkot, egymástól 13 m távolságban. A terület É-i részén (a mai 83 sz. út mellett) két Kr. u. 2. századi, félig földbe mélyített házat tártunk fel gazdag leletanyaggal, egyikben emailos fibulával és több egygombos, erős profilú fibulával. Feltártuk továbbá két csecsemő és két felnőtt csontvázas sírját, melléklet nem volt mellettük.

25472/90–92 hrsz.: Ezen az ingatlanon április 10. és május 5. között végeztük a feltárást. Mintegy 4000 m²-en dolgoztunk. Feltártuk a Savaria–Arrabona útról leágazó út vízvezető árkait. Több kisebb-nagyobb, az úttal párhuzamosan futó árkot is feltártunk, amelyek az úthoz tartozhattak. Ezenkívül a terület ÉNy-i részén több kutat találtunk, ezek egy része bronzkori volt.

25472/80 hrsz.: Ezen a területen május 17. és június 29. között mintegy 3000 m²-en végeztük el a feltárást. A telek egy részét az 1990-es évben már feltárták. A jelenlegi ásítás három felületen folyt. Az 1. és 2. felület a már feltárt részek közötti földdepó területe volt, a 3. felület ezektől É-ra, a 83. sz. úttól D-re, a tervezett épület helye volt. Az 1. és 2. felületen a már korábban feltárt árkok és az Arrabona–Savaria út folytatását figyeltük meg. Az út kavicsozásának maradványából I. Constantinus kisbronz bukka elő. A korábban feltárt településrészlethez legközelebb eső árok betöltéséből római edénytöredékek származtak. Az egyik római árok alatti gödörből őskorinak meghatározható cserepek kerültek elő.